

Digitalis (Náprstník)

čeleď: Scrophulariaceae

Roste v Evropě, západní Asii a severozápadní Africe. Najdou se mezi nimi jednoletky, dvouletky i trvalky. Listy jsou zelené a mohou být pilovité. Je charakteristický svými trubkovitě až náprstkovitě tvarovanými 2pyskými květy seskupenými do hroznu (občas jednostranném) na dlouhém přímé svislé lodyze, barva může být růžová, bílá nebo žlutá. Jsou ale také jedovaté. Plodem je tobolka.

Potřebuje plné slunce nebo polostín a vlhčí půdu bohatou na živiny. Vyhovují ji okraje lesů, mýtiny a jiná chráněná místa.

Množí se semeny nebo dělením.

Digitalis atlantica

Digitalis cariensis

Digitalis ciliata

Digitalis davisiana

Digitalis dubia

Digitalis ferruginea (Náprstník rezavý)

oblasti: Altaj, Arménie, Balkánský poloostrov, Itálie, Kavkaz, Kazachstán

Roste od Itálie přes Balkánský poloostrov po Kavkaz v podobě krátkověké trvalky. Dorůstá výšky 1,2m. Listy jsou zelené a úzké. Kvete trubkovitými hnědými květy se žlutým vrcholem a tmavými žilkami. Existuje vnitrodruhový taxon:

- subsp. schischkinii/var. parviflora/D. schischkinii

Vyhovují mu lesní světliny a okraje.

Digitalis grandiflora (Náprstník velkokvětý)

oblasti: Alpy, Altaj, Connecticut, Česká republika, Itálie, Kazachstán, Maine, Malá Asie (Anatolie), Michigan, Minnesota, Německo, New Hampshire, New York, Ohio, Ontario, Polsko, Rakousko, Švýcarsko, Ukrajina, V Karpaty, Vermont, Z Sibiř

Roste v Evropě, Malé Asii a západní Sibiři jako dvouletka nebo trvalka. Dorůstá výšky 0,3 - 1,2 (i 1,5)m. Listy jsou dlouze kopinaté s drobně pilovitým okrajem a na spodní straně na žilkách jsou

ochlupené. Kvete žlutými náprstkovými až zvonkovými květy délky 3 - 4,5cm v jednostranném hrozu a vnitřní strana má na sobě hnědou kresbu. Plodem je tobolka. Celá rostlina je silně jedovatá. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Dwarf Temple Bells'/'Temple Bells' - menší habitus; květy větší, bleděžluté

Vyhovují mu světlá lesní místa v horském prostředí, paseky, světliny, atp. v kamenité půdě.

Digitalis laevigata

oblasti: Itálie

Digitalis lamarckii

Digitalis lanata (Náprstník vlnatý)

oblasti: Balkánský poloostrov, Connecticut, Indiana, Jižní Karolína, Kansas, Maďarsko, Maine, Malá Asie (Anatolie), Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Nebraska, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Ontario, Pennsylvania, Vermont, Wisconsin, Západní Virginie

Roste na Balkánském poloostrově a z Malé Asie jako dvouletka až tříletka. Dorůstá výšky 0,3 - 0,8 (i 1,5)m. Povrch je hustě žláznatě ochlupený. Listy jsou střídavé, dlouze kopinaté, tupé, dlouhé do 12cm, střední a dolní na bázi sbíhavé. Stonek je přímý, hranatý, občas načervenalý a tuhý. Květenstvím je hustý hrozen, vlastní květy jsou symetrické, bleděžluté, uvnitř s hnědou žilnatinou, náprstkové, dlouhé 2 - 2,7 (i 3)cm, kalich je zvonkovitý, má nestejně špičaté zuby (2 podlouhlé, 3 úzce kopinaté), koruna baňkovitá, dolní pysk je bílý, obvejčitý, zpětně ohnutý a delší než horní pysk. Plodem je 2pouzdrá tobolka. Je jedovatý.

Vyhovují mu světlejší lesní místa, lemy, makchie atp. U nás patří mezi mrazuvzdorné rostliny. Má ráda lehkou dobře drenážovanou půdu.

Digitalis leucophaea

Digitalis lutea (Náprstník žlutý)

oblasti: Connecticut, Česká republika, Itálie, Katalánsko, Maryland, Michigan, New Hampshire, New York, Ohio, Pennsylvania, Quebec, Švýcarsko, Vermont, Z Evropa

Roste v západní Evropě jako trvalka. Dorůstá výšky 0,5 - 0,8 (i 1)m. Listy jsou zpravidla po obou stranách holé, lesklé a úzce obkopinaté. Kvete žlutými náprstkovými až trubkovitými květy délky 2 - 2,5cm s hnědými skvrnami v jednostranném hrozu a vnitřní strana postrádá kresbu. Je jedovatý.

Digitalis mariana

oblasti: Andalusie

Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 1,2 (i 1,5)m. Listy jsou střídavé, zubaté, dlouhé 25cm a široké 10cm. Květenstvím je hrozen, vlastní květy mají kalich délky 0,7 - 1,3cm a koruna je dlouhá 3 - 5cm. Plodem je tobolka délky 1 - 1,5cm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. heywoodii
- subsp. mariana

Digitalis micrantha

oblasti: Apeniny, Střední Itálie

Patří mezi endemity Itálie.

Digitalis minor

Digitalis nervosa

oblasti: Írán

Digitalis nevadensis

Digitalis obscura (Náprstník temný)

oblasti: Andalusie, Katalánsko

Dorůstá výšky 1m. Listy jsou kopinaté zubaté, dlouhé 10 - 15cm a široké 0,3 - 1,2cm. Květenstvím je hrozen, vlastní květy mají kalich délky 5,5 - 7mm, koruna je válcovitězvonkovitá, dlouhá 2 - 3cm. Plodem je tobolka délky 1,5 - 1,7cm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. laciniata
- subsp. obscura

Digitalis parviflora

Digitalis purpurea (Náprstník červený)

oblasti: Aljaška, Andalusie, Britská Kolumbie, Connecticut, Česká republika, Idaho, Irsko, Itálie, Kalifornie, Katalánsko, Kolorado, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Montana, Německo, New Hampshire, New Jersey, New York, Newfoundland, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Ohio,

Ontario, Oregon, Pennsylvania, Polsko, Quebec, Švýcarsko, Utah, Vermont, Washington, Wisconsin, Wyoming, Z Evropa, Západní Virginie

Roste v západní Evropě jako dvouletka až krátkověká trvalka. Dorůstá výšky 0,6 - 1,8 (i 2)m a šířky 60cm. Listy vyrůstají ve spirále v růžici, jsou vejčité až vejčitě kopinaté, dlouhé 10 - 35cm, široké 5 - 12cm a báze přechází v dlouhý řapík. Kvete růžovými (i bílými) květy s červenými skvrnami v jednostranném hroznu, ústí je skvrnitě, vnitřní strana světlejší a kališní lístky jsou vejčité. Jako ostatní náprstníky, je i tento druh jedovatý. Přesto se využívá v léčitelství. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Alba'/f. albiflora - výška 1,2m; květy bílé, občas uvnitř koruny hnědě skvrnitě
- 'Giant Spotted' - výška 1,2m; květy červenobílé
- 'Gloxinaeflora' - výška 1,2m; srostlý květ
- subsp. heywoodii - Iberský poloostrov
- subsp. mariana - Iberský poloostrov
- subsp. purpurea - Evropa; trvalka nebo dvouletka; výška 1,2 (i 1,5)m; listy střídavé, zubaté, dlouhé 35cm, široké 10cm; květy mají kalich délky 0,7 - 1,5cm, koruna má délku 2,5 - 5cm; tobolka je dlouhá 1 - 1,5cm
- 'Sutton's Apricot' - výška 1,2m, oranžové květy

Vyhovují mu okraje lesů, mýtiny, světlé lesy, atp. Nesnáší vápno, potřebuje písčitou nebo hlinitou půdu.

Množí se semeny.

Digitalis subalpina

Digitalis thapsi

oblasti: Andalusie

Roste jako trvalka nebo dvouletka. Dorůstá výšky 60 (i 80)cm. Listy jsou střídavé, eliptické nebo kopinaté, dlouhé 25cm a široké 4,5cm. Květenstvím je hrozen, vlastní květy mají kalich délky 0,6 - 0,9 (i 1,3)cm, koruna je válcovitězvonkovitá a dlouhá 3 - 4,5cm. Plodem je tobolka délky 1 - 1,5cm.

Digitalis trojana

Digitalis viridiflora (Náprstník zelenokvětý)

oblasti: JV Evropa

Pochází z jihovýchodní Evropy. Dorůstá výšky 60 - 90cm. Listy mají vejčitěkopinatý tvar. Spodní jsou největší, dlouhé 8 - 20cm, široké 3 - 8cm a s výškou se zmenšují. Kvete žlutými květy. Plodem je tobolka. Celá rostlina je jedovatá!

Digitalis x coutinhoi

Digitalis x macedonica

Digitalis x mertonensis

Kříženec *D. grandiflora* a *D. purpurea*. Roste jako trvalka. Dorůstá výšky 90cm a šířky 30cm. Listy vytvářejí přizemní růžici, jsou kopinaté a ochlupené. Květenstvím je hrozen, vlastní květy jsou trubkovité, růžové až růžovočervené.

Množí se dělením.

Digitalis x pelia

Digitalis x sibirica

Další informace:

http://botanika.borec.cz/naprstnik_cerveny.php

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K146.php>

<http://botany.cz/cs/digitalis-lanata/>

http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1prstn%C3%ADk_%C4%8Derven%C3%BD

<http://www.garten.cz/e/cz/304-naprstnik-cerveny-digitalis-purpurea-foxy/>

<http://www.kvetenacr.cz/detail.asp?IDdetail=236>

<https://www.rostliny.net/>